



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Γ΄ & Ε΄
Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας : 104 33 Αθήνα
Τηλ. : 2132161232,-1342,-1793
Email : ddy@moh.gov.gr

Αθήνα 10/04/2024
Αρ. Πρωτ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 21224

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ



ΠΡΟΣ : Όπως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ : «Διαχείριση ανθρωπίνων σορών, ταφή, εκταφή και μεταφορά σορών ή τέφρας»

ΣΧΕΤ:

1. Ο Ν.1315/1983 «Κύρωση της Συμβάσεως 80/26 Οκτωβρίου 1983 του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη μεταφορά των ανθρωπίνων σορών μεταξύ των Κρατών Μελών του» (ΦΕΚ Α΄3).
2. Ο Α.Ν. 445/1968 «Περί νεκροταφείων και ενταφιασμού νεκρών» (Α΄130).
3. Ο Ν. 3850/2010 «Κύρωση του κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (Α΄ 84), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το Π.Δ. 68/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρώτριας Υπουργού και Υφυπουργών» (Α΄155).
5. Το Π.Δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα (Α΄148).
6. Το Π.Δ. 210/1975 «Περί ταριχεύσεως, μεταφοράς και ταφής νεκρών και οστών ανθρώπων» (Α΄63).
7. Η υπ΄αριθ. πρωτ. 146163/08.05.2012 (Β΄1537) ΚΥΑ «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση αποβλήτων υγειονομικών μονάδων», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
8. Η υπ΄αριθ. πρωτ. Α18/2706/28.04.1983 ΥΑ (Β΄230) «Ίδρυση και λειτουργία Γραφείων τελετών (Κηδειών), φερετροποιείων και Αποθηκών φερέτρων».
9. Η υπ΄αριθ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ.80262/11.12.2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας «Μέτρα πρόληψης κατά της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2 κατά τη

διαχείριση και μεταφορά ανθρωπίνων σορών ή τέφρας θανόντων από COVID-19» (ΑΔΑ: 6ΛΔΩ465ΦΥΟ-ΥΥΠ).

10. Η υπ' αριθ. πρωτ. Δ1γ/ΓΠ/οικ. 28951/07.5.2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας «Μεταφορά σορών και τέφρας θανόντων από COVID-19» (ΑΔΑ: 63ΞΕ465ΦΥΟ-ΕΣΟ).

11. Η υπ' αριθ. πρωτ. Δ1γ/Γ.Π./οικ.25456/16.4.2020 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας «Μέτρα πρόληψης κατά της διασποράς του κορωνοϊού SARS-CoV-2 κατά τη διαχείριση ανθρωπίνων σορών» (ΑΔΑ: 6ΖΔΙ465ΦΥΟ-Ε56).

12. Η υπ' αριθ. πρωτ. Ε.2006/01.02.2023 Εγκύκλιος της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Εφαρμογή διατάξεων του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα στην εξαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων και μη υποβολή του εθνικού παραστατικού ΕΔΕ Άνευ Στατιστικής Εξαγωγής για τις περιπτώσεις αυτές» (ΑΔΑ: 6ΠΕ346ΜΠ3Ζ-ΔΒΣ).

13. Το υπ' αριθ. πρωτ. 315/30.05.2023 έγγραφο της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Αθηνών με θέμα «Απάντηση σε ερώτημα».

14. Το υπ' αριθ. πρωτ. 1106/03.01.2020 έγγραφο της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Αθηνών με θέμα: "Περί μεταφοράς πτωματικών παρασκευασμάτων από το εξωτερικό για εκπαιδευτικούς σκοπούς".

15. Οι οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας «Infection Prevention and Control for the safe management of a dead body in the context of Covid -19» Interim guidance, 4 September 2020.

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει την επικαιροποίηση των ως άνω (σχετ. 9-10) εγκυκλίων, οι οποίες παύουν να ισχύουν, που αφορούν σε θέματα **διαχείρισης ανθρωπίνων σορών, ταφής, εκταφής**, συμπεριλαμβανομένων και θανόντων που νοσούσαν από COVID-19, καθώς και **μεταφοράς σορών ή τέφρας**, με σκοπό την ομοιογενή αντιμετώπιση ομοειδών περιπτώσεων και την αποφυγή σύγχυσης των αρμοδίων Υπηρεσιών και του κοινού.

Ως εκ τούτου, με αφορμή διάφορα ερωτήματα των οποίων γίναμε αποδέκτες, παρέχονται γενικές οδηγίες-συστάσεις ως ακολούθως:

Όλα τα νεκρά σώματα δυνητικά μπορεί να είναι μολυσματικά. Αν και τα περισσότερα παθογόνα μικρόβια δεν μεταδίδονται από νεκρά σώματα σε υγιή άτομα, ωστόσο κάποια μπορεί να μεταδοθούν μέσω επαφής με τα βιολογικά υγρά, τα κόπρανα ή τους ιστούς των νεκρών.

A1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΟΡΩΝ

1. Να αποφεύγεται η άμεση επαφή με αίμα ή άλλα βιολογικά υγρά.
 2. Σε περίπτωση που το άτομο το οποίο πρέπει να διαχειριστεί τη σορό φέρει τραυματισμούς ή εκδορές στα χέρια του, λαμβάνεται μέριμνα ώστε αυτές να καλύπτονται με αδιάβροχο επίδεσμο και στη συνέχεια τοποθετούνται γάντια.
 3. Σε περίπτωση τυχαίας έκθεσης του δέρματος ή των βλεννογόνων των χειριστών σε βιολογικά υγρά της σορού, πρέπει άμεσα να γίνεται πλύση με άφθονο νερό και να αναζητείται ιατρική συμβουλή.
 4. Το προσωπικό το οποίο ασχολείται με τη διαχείριση των σορών πρέπει να χρησιμοποιεί μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), ήτοι: προστατευτική αδιάβροχη μακρυμάνικη ρόμπα, μάσκα χειρουργικού τύπου, γάντια, προστατευτικά γυαλιά ή ασπίδα εάν υπάρχει φόβος εκτίναξης βιολογικών υγρών.
 5. Να τηρούνται αυστηρά οι κανόνες υγιεινής.
 6. Συστήνεται καλός αερισμός του χώρου, στον οποίο γίνεται η διαχείριση της σορού.
 7. Να τηρείται αυστηρά η απαγόρευση του καπνίσματος και της κατανάλωσης φαγητού εντός των χώρων προετοιμασίας και διαχείρισης σορών.
 8. Να επιδεικνύεται ιδιαίτερη προσοχή κατά τη χρήση και απόρριψη αιχμηρών εργαλείων στο πλαίσιο διαδικασιών χειρισμού των σορών.
 9. Να απορρίπτονται εντός ποδοκίνητων ειδικών κάδων με καπάκι, οι οποίοι προορίζονται για τα μολυσματικά απορρίμματα, όλα τα ΜΑΠ καθώς και όλο το ακάθαρτο υλικό που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαχείριση της σορού μετά το πέρας των εργασιών.
 10. Το προσωπικό καθαριότητας οφείλει να δίδει ιδιαίτερη προσοχή κατά την αποκομιδή των μολυσματικών απορριμμάτων και να φέρει προστατευτικό ιματισμό, μάσκα και γάντια.
- Να τηρούνται αυστηρά οι κανόνες απολύμανσης των επιφανειών και των χώρων όπου γίνεται η διαχείριση των σορών.

A2. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΟΡΩΝ**α) Χώροι Παροχής Υπηρεσιών Υγείας**

1. Κατά τη διαδικασία διαχείρισης και μεταφοράς της σορού από το Τμήμα ή τη Μονάδα, οι επαγγελματίες που εμπλέκονται σε αυτήν θα πρέπει να χρησιμοποιούν όλα τα κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας.
2. Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν στον θανόντα, όπως καθετήρες, σωληνίσκοι παροχετεύσεων και άλλα παρόμοια υλικά, πρέπει να αφαιρούνται από τους επαγγελματίες τηρώντας επιμελώς τα μέτρα ατομικής προστασίας. Η απόρριψή των υλικών αυτών γίνεται στους ειδικούς για τα μολυσματικά απόβλητα περιέκτες, οι

οποίοι απομακρύνονται σύμφωνα με τον τρόπο που προβλέπεται για τα μολυσματικά απόβλητα υγειονομικών μονάδων (σχετ. 7).

3. Η σορός διατηρείται σε ψυγείο με μέγιστη θερμοκρασία τους 4°C.

4. Η νεκροτομή πρέπει να διενεργείται με την χρήση όλων των απαραίτητων ΜΑΠ (προφύλαξη ματιών με γυαλιά προστασίας ή προσωπίδα, μάσκα προσώπου, προστατευτική μακρυμάνικη αδιάβροχη ρόμπα και γάντια) σε δωμάτιο με επαρκή φωτισμό και αερισμό και με την παρουσία του ελάχιστου απολύτων αναγκαίου προσωπικού. Σε πιθανότητα παραγωγής αερολυμάτων κατά τη διαδικασία της νεκροτομής πρέπει να χρησιμοποιείται ιατρική μάσκα υψηλής αναπνευστικής προστασίας (N95 ή FFP2).

5. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται κατά την απομάκρυνση των προστατευτικών στολών των επαγγελματιών που εμπλέκονται στη διαχείριση της σορού, ώστε να αφαιρούνται σύμφωνα με τον τρόπο που προβλέπεται στα πρωτόκολλα και πάντοτε με γνώμονα την ατομική τους ασφάλεια.

β) Γραφεία τελετών / Κοιμητήρια/Αποτεφρωτήρια:

Λαμβάνονται οι ακόλουθες προφυλάξεις:

1. Το προσωπικό, που φροντίζει το νεκρό, διενεργώντας συνηθισμένες και μη επεμβατικές διαδικασίες φροντίδας της σορού, όπως το χτένισμα, τον καθαρισμό και το πλύσιμο, πρέπει να τηρεί όλες τις γενικές οδηγίες υγιεινής με ιδιαίτερη προσοχή και επιμέλεια και να ακολουθεί τις οδηγίες υγιεινής των χεριών (ήτοι αφαίρεση των γαντιών και πλύσιμο αυτών με νερό και σαπούνι).

2. Εάν ο θάνατος οφείλεται σε λοιμώδες νόσημα, η σορός τοποθετείται σε φέρετρο, αφού πρώτα περιβληθεί με σεντόνι εμποτισμένο με αντισηπτικό διάλυμα, όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία (σχετ. 1), το οποίο δεν ανοίγεται εκ των υστέρων.

3. Υπενθυμίζεται ότι η ταφή θανόντων από/με Covid-19 τελείται σύμφωνα με το ισχύον εθιμοτυπικό (σχετ. 9) και δεν προβλέπεται ειδικό τμήμα του κοιμητηρίου για τον ενταφιασμό τους. Ο ενταφιασμός τους γίνεται όπως των θανόντων από οποιοδήποτε άλλο αίτιο, δηλαδή στους υπάρχοντες χώρους ταφής όλων των κοιμητηρίων.

Β. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΟΡΩΝ:

α) Διακρατική Μεταφορά σορών

Για τη μεταφορά ανθρωπίνων σορών από κράτος σε κράτος είναι σε ισχύ η υπ' αριθ. 80/1983 Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης που υπεγράφη με σκοπό τη διευκόλυνση της διακρατικής μεταφοράς ανθρωπίνων σορών μεταξύ των Κρατών Μελών του», στην οποία έχει προσχωρήσει και κυρώσει με νόμο και η χώρα μας. Στη

σύμβαση προβλέπονται όλοι οι όροι και προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται για τη μεταφορά σορών μεταξύ των χωρών που υπέγραψαν τη σύμβαση αυτή (σχετ.1).

Σύμφωνα με την εν λόγω Σύμβαση, η μεταφορά σορών από το εξωτερικό προς τη χώρα μας και αντιστρόφως επιτρέπεται με την προσκόμιση στην οικεία Υγειονομική Αρχή «ειδικού πιστοποιητικού θανάτου (Laissez-passer mortuaire)» της αρμόδιας Αρχής του τόπου προέλευσης, στο οποίο πρέπει να αναγράφονται τα εξής: το ονοματεπώνυμο, όνομα πατρός, η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης, η ηλικία, η ημερομηνία και η αιτία θανάτου, καθώς και το μέσο μεταφοράς, ο τόπος προέλευσης, η διαδρομή και ο προορισμός της σορού.

Η ασφαλής μεταφορά του νεκρού προϋποθέτει, σύμφωνα με το ως άνω (14) σχετικό, να έχει προηγηθεί μεγάλη ταρίχευση στη χώρα προέλευσης, πιστοποιημένης από τον διενεργήσαντα ιατροδικαστή ή παθολογοανατόμο που ανήκει σε κρατικό φορέα της χώρας αποστολής και που δύναται να εκδίδει σχετικές πράξεις. Σε περίπτωση διενέργειάς της από ιδιώτη να υπάρχει θεώρηση από την κρατική αρχή.

Σύμφωνα με την προαναφερόμενη Σύμβαση, το «ειδικό πιστοποιητικό θανάτου (Laissez-passer mortuaire)» εκδίδεται από την αρμόδια Αρχή του κράτους προέλευσης, αφού αυτή βεβαιωθεί ότι:

α. Έχουν εκπληρωθεί οι απαιτούμενες ιατρικές, υγειονομικές, διοικητικές και νομικές διατυπώσεις για τη μεταφορά των σορών και, αν χρειαστεί, για τον ενταφιασμό ή και την εκταφή, που ισχύουν στην χώρα προελεύσεως.

β. Η σορός τοποθετείται σε φέρετρο όπως περιγράφεται ακολούθως:

β1. Το φέρετρο πρέπει να είναι αεροστεγές και να περιέχει ένα απορροφητικό υλικό και να αποτελείται:

- από ένα εξωτερικό ξύλινο φέρετρο με τοιχώματα πάχους τουλάχιστον 20 χιλιοστών και από ένα εσωτερικό φέρετρο από ψευδάργυρο καλά κλεισμένο ή από άλλο υλικό που μπορεί εύκολα να αυτοκαταστρέφεται ή
- από ένα ξύλινο φέρετρο τα τοιχώματα του οποίου δεν πρέπει να έχουν πάχος μικρότερο των 30 χιλιοστών, επενδυμένο με ψευδάργυρο ή άλλο υλικό που μπορεί να αυτοκαταστρέφεται.

β2. Σε περίπτωση που ο θάνατος οφείλεται σε λοιμώδες νόσημα, η σορός θα πρέπει να είναι τυλιγμένη σε ένα σεντόνι εμποτισμένο με αντισηπτικό.

β3. Εάν η μεταφορά γίνεται αεροπορικώς, θα πρέπει να υπάρχει στο φέρετρο σύστημα εξαερισμού για να υπάρχει ισορροπία της εσωτερικής και εξωτερικής πίεσεως ή τουλάχιστον εγγύηση αναγνωρισμένης αντοχής, που θα κριθεί ικανοποιητική από την αρμόδια υπηρεσία της χώρας προέλευσης.

γ. Το φέρετρο πρέπει να περιέχει μόνο τη σορό του ατόμου, που αναφέρεται στο πιστοποιητικό θανάτου και τα προσωπικά του είδη που προορίζονται να ταφούν ή να αποτεφρωθούν μαζί με το πτώμα.

δ. Επισημαίνεται ότι τα συνοδευτικά έγγραφα πρέπει να μην είναι εντός του σφραγισμένου φέρετρου, αλλά σε εμφανή εξωτερική θήκη αυτού.

Εμφατικά επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την ως άνω (12) σχετ. εγκύκλιο της ΑΑΔΕ αναφορικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο από τις Τελωνειακές Αρχές των ανθρωπίνων σορών, οστών και τέφρας πριν τη διακρατική μεταφορά τους, σύμφωνα με την οποία η εν λόγω διαδικασία διενεργείται στο Τελωνείο εξόδου, συνιστάται στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας ο έλεγχος των Υγειονομικών Αρχών να πραγματοποιείται παράλληλα με τον έλεγχο των Τελωνειακών, καθώς προκύπτουν πολλαπλά οφέλη, όπως: εξοικονόμηση και αποτελεσματική χρήση πόρων, διευκόλυνση των πολιτών και εξοικονόμηση χρόνου και κόστους λόγω άσκοπων μετακινήσεων των σορών, αύξηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της Διοίκησης, κεντρική διαχείριση και παρακολούθηση, κυρίως λόγω της επίτευξης της ιχνηλασιμότητας της προς μεταφορά σορού, οστών ή τέφρας.

Στις Περιφέρειες ή Π.Ε. που θα προβλέπουν την πραγματοποίηση των υγειονομικών διατυπώσεων στα Τελωνεία εξόδου της περιοχής αρμοδιότητάς τους (αεροπορικά, λιμενικά ή χερσαία συνοριακά), τα γραφεία τελετών οφείλουν να ενημερώνουν και την αρμόδια Υγειονομική Αρχή της Περιφέρειας/Π.Ε., εφόσον ανέλαβε τη διεκπεραίωση του συγκεκριμένου αιτήματος έκδοσης πιστοποιητικού μεταφοράς σορού στο εξωτερικό, σχετικά με την ημερομηνία και την πιθανή ώρα άφιξης της σορού στο Τελωνείο εξόδου. Συνιστάται στις εν λόγω Περιφέρειες ή Περιφερειακές Ενότητες να ενημερώνουν τα γραφεία τελετών σχετικά με την διαθεσιμότητά τους ως προς τις ημέρες και ώρες της εβδομάδας που έχουν τη δυνατότητα να μεταβαίνουν στα Τελωνεία εξόδου της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

β) Μεταφορά σορών εντός της Ελληνικής Επικράτειας

Η εντός της χώρας μεταφορά σορού γίνεται σύμφωνα με το ως άνω (6) σχετ. ΠΔ, εφόσον το φέρετρο τοποθετείται στο μεταφορικό μέσο κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η ακεραιότητά του από τους κραδασμούς και αποκλείοντας κάθε επαφή αυτού με τρόφιμα. Επίσης, διασφαλίζεται ότι η μεταφορά δεν ενοχλεί με οποιοδήποτε τρόπο τους ταξιδιώτες και το πλήρωμα του μεταφορικού μέσου.

Ταρίχευση επιβάλλεται όταν ο χρόνος μεταφοράς υπερβαίνει: α) τις 6 ώρες για τους μήνες Μάιο έως Σεπτέμβριο και β) τις 8 ώρες κατά τους λοιπούς μήνες του έτους.

γ) Μεταφορά τέφρας ανθρώπων

Σύμφωνα με το ίδιο ΠΔ, η μεταφορά τέφρας ανθρώπων επιτρέπεται σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις υπό τον όρο ότι αυτή είναι τοποθετημένη εντός στεγανώς κλεισμένου δοχείου (τεφροδόχου) και συνοδεύεται από το πιστοποιητικό θανάτου και τα σχετικά με τη διαδικασία αποτέφρωσης συνοδευτικά έγγραφα.

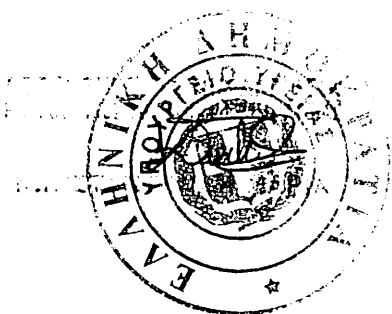
Γ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΤΑΦΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΟΡΩΝ:

Οι εκταφές των ανθρωπίνων σορών πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του εκάστοτε Κοιμητηρίου. Η τριετία ορίζεται ως ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος ταφής. Σε κάθε περίπτωση ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση της αποσύνθεσης της σορού δεν δύναται να προσδιοριστεί με ακρίβεια, δεδομένου ότι σύμφωνα με την ιατροδικαστική επιστήμη για την πρόοδο των πτωματικών φαινομένων εξαιρετική σημασία διαδραματίζει η σύσταση του εδάφους όπου γίνεται ο ενταφιασμός (σχετ. 13).

Κατά την εκταφή, μετά την παρέλευση του χρόνου παραχώρησης χρήσης του τάφου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον κανονισμό λειτουργίας του κοιμητηρίου, υπάρχει το ενδεχόμενο να μην έχει ολοκληρωθεί η βιολογική διεργασία αποσύνθεσης των μαλακών ιστών (οργανικής ύλης) της σορού. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον πρέπει να αποδεσμευτεί ο τάφος, τα Κοιμητήρια οφείλουν να παραχωρούν χώρο για τον ενταφιασμό των εναπομεινάντων λειψάνων σε προβλεπόμενα γι' αυτό το σκοπό ειδικά τμήματα των Κοιμητηρίων, κατά προτίμηση σε άλλο διάζωμα.

Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις σορών που δεν έχουν πλήρως αποσυντεθεί κατά την εκταφή και ανευρίσκονται τοποθετημένες σε ανθεκτικό, αδιάβροχο, σάκο με φερμουάρ -κυρίως περιπτώσεις θανόντων από Covid-19 - συνιστάται η αφαίρεση του σάκου και η διαχείριση της σορού σύμφωνα με τα ανωτέρω και με τις ισχύουσες διατάξεις των Κανονισμών των Κοιμητηρίων.

Συστήνεται προς τις αρμόδιες υπηρεσίες Κοιμητηρίων των Δήμων, αναφορικά με την διαχείριση λειψάνων που χρήζουν εκ νέου ενταφιασμού, να επιδεικνύεται ο προσήκων σεβασμός και να λαμβάνεται κάθε μέριμνα προς το σκοπό αποφυγής πάσης περιττής ταλαιπωρίας των οικείων των νεκρών, ενώ επίσης να αποφεύγεται κάθε οικονομική επιβάρυνση πλην των απολύτως αναγκαίων εξόδων.

**Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ****ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού Υγείας
2. Γρ. Αναπληρώτριας Υπουργού
3. Γρ. Υφυπουργών Υγείας
4. Γρ. Γεν. Γραμματέων
5. Γρ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
6. Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

- Γραφείο Υπουργού

Αναστάσεως 2, Τ.Κ.156 69 – Χολαργός

2. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

- Γραφείο Υπουργού

2ας Μεραρχίας 18, Τ.Κ. 185 35 – Πειραιάς

- Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής Αεροπορίας (με την παράκληση να ενημερωθούν τα διεθνή λιμάνια της χώρας)

Πύλη Ε1-Ε2, Ακτή Βασιλειάδη, Τ.Κ.185 10 – Πειραιάς

3. Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας

Δ/ση Υγειονομικού

Λεωφόρος Μεσογείων 227-231, Τ.Κ. 154 51 Χολαργός – Αθήνα

4. Υπουργείο Εξωτερικών

Ε3 Διεύθυνση

(με την παράκληση να ενημερωθούν οι Προξενικές Αρχές σε όλες τις χώρες)

Βασιλίσσης Σοφίας 1, Τ.Κ.106 71 - Αθήνα

5. Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Κτήριο Κεράνη, Λεωφόρος Θηβών 198, Τ.Κ. 182 33 - Άγιος Ιωάννης Ρέντης

6. Υπουργείο Εσωτερικών

Γενική Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Δ/ση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΟΤΑ

Σταδίου 27, Τ.Κ. 101 83 - Αθήνα

7. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Γεν. Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης

Δ/νση Τελωνειακών Διαδικασιών
Καραγιώργη Σερβίας 10, Τ.Κ. 10184

8. Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»

Αεροϋγειονομείο Αθηνών
Σπάτα, Τ.Κ. 190 19

9. Διεθνής Κρατικός Αερολιμένας Θεσσαλονίκης «Μακεδονία»

Ε.Ο. Αεροδρομίου Θεσσαλονίκης, Τ.Κ. 551 03 – Θεσσαλονίκη

10. Fraport Greece A.E.

Γερμανικής Σχολής 10, Τ.Κ. 151 23 – Μαρούσι

11. Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)

(με την παράκληση να ενημερωθούν όλα τα αεροδρόμια της χώρας)
Πύργος Ελέγχου Πρώην Ανατολικού Αεροδρομίου, Τ.Θ.70360, Τ.Κ. 166 10.

12. Όλες τις Υ.ΠΕ. της χώρας

Υπόψη Διοικητών
(Με την υποχρέωση να ενημερωθούν τα Νοσοκομεία και τα Ειδικά Περιφερειακά
Ιατρεία τους στα αεροδρόμια)

13. Όλες τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας

Γενικές Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊστάμενων Γενικών Δ/νσεων
(με την παράκληση να ενημερωθούν οι αρμόδιες Υπηρεσίες και τα Υγειονομεία
λιμένων της περιοχής τους)

14. Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας

Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊσταμένων Δ/νσεων
(με την παράκληση να ενημερωθούν όλες οι ιδιωτικές κλινικές της περιοχής τους)

15. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
(με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα και στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού
της χωρικής τους αρμοδιότητας)

- 16. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος

Πλουτάρχου 3, Τ.Κ.106 75 - Αθήνα
(με την υποχρέωση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

17. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΙΔΥ) ΕΣΥ

Λ. Αλεξάνδρας 215, Τ.Κ.115 23 - Αθήνα

(με την υποχρέωση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)

18. ΕΟΔΥ

Υπόψη Προέδρου

Αγράφων 3-5, Τ.Κ. 15123 - Μαρούσι

19. Ε.Κ.Α.Β.

Υπόψη Προέδρου

Τέρμα Οδού Υγείας, Τ.Κ. 115 27 – Αθήνα

20. Σύλλογος Επαγγελματιών Πένθιμων Τελετών Ελλάδας (Σ.Ε.Π.Τ.Ε.)

Δέφνερ 26, Τ.Κ. 116 36 – Αθήνα

21. Σωματείο Ιδιοκτητών Γραφείων Τελετών Αθηνών (Σ.Ι.Γ.Τ.Α.)

Καρέα 32 (Κυνοσάργους), Τ.Κ. 116 36 – Αθήνα

**22. Σωματείο Ιδιοκτητών Γραφείων Τελετών Πειραιά –Νήσων και λοιπής Ελλάδας
(Σ.Ι.Γ.Τ.Π.)**

Πλατεία Βικτωρίας 7, Τ.Κ. 104 34 –Αθήνα

23. Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος

Ιωάννου Γενναδίου 14

Τ.Κ. 115 21, Αθήνα

24. Υπηρεσίες Αποτέφρωσης Νεκρών ΑΕ

Λ. Πεντέλης 126, Χαλάνδρι